

Brancheorganisaties Zorg
t.a.v. de heer W. van Soest
Postbus 9696
3506 GR UTRECHT

Datum
18 maart 2019

Ons kenmerk
z2019-04876

Uw brief van
25 februari 2019

Contactpersoon

Uw kenmerk
190225/BoZ

Onderwerp
Uitleg begrip grootschalige gegevensverwerking

Geachte heer Van Soest,

In uw brief van 25 februari 2019 stelt u de Autoriteit persoonsgegevens (AP) enkele vragen over de uitleg van het begrip “grootschalige gegevensverwerking” in de zin van artikel 37 lid 1 onder c van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG). Dit naar aanleiding van de nieuwsberichten van de AP op haar website van 31 mei en 11 december 2018. In deze brief gaat de AP op uw vragen in.

Voorop staat dat artikel 37 lid 1 onder c AVG – voor zover hier relevant – bepaalt dat verwerkingsverantwoordelijken of verwerkers die hoofdzakelijk is belast met de grootschalige verwerking van gegevens over gezondheid een functionaris voor gegevensbescherming (FG) moet aanwijzen. In overweging 91 van de considerans bij de AVG is – voor zover hier relevant – aangegeven dat de verwerking van persoonsgegevens van patiënten door een individuele arts of zorgprofessional in ieder geval niet als grootschalig mag worden beschouwd.

In de *Guidelines on Data Protection Officers ('DPOs')* van de voormalige Artikel 29-werkgroep van 5 april 2017 zijn nadere criteria opgenomen die behulpzaam kunnen zijn bij het beantwoorden van de vraag of een verwerking van bijzondere persoonsgegevens al dan niet grootschalig is in de zin van de AVG. Daarbij kunnen allerlei factoren een rol spelen, zoals het aantal betrokkenen, de hoeveelheid persoonsgegevens, de duur van de gegevensverwerking en de geografische omvang van de verwerkingsactiviteit. In de richtlijn geeft de Artikel 29-werkgroep tevens aan dat zij verwerkingen van bijzondere persoonsgegevens door ziekenhuizen hoe dan ook als grootschalig beschouwt.

Datum
18 maart 2019

Ons kenmerk
z2019-04876

Rondom de inwerkingtreding van de AVG kreeg de AP – ondanks de richtlijn van de Artikel 29-werkgroep – veel vragen over de toepassing van het begrip ‘grootschalig’. Daarnaast riep de Tweede Kamer de AP bij de parlementaire behandeling van de Uitvoeringswet AVG op om op korte termijn te komen met duidelijke richtlijnen voor de toepassing van de normen uit de AVG over de FG en “te waarborgen dat kleinere instellingen en bedrijven worden ontzien”.¹ Dit alles was voor de AP aanleiding om door middel van de eerder aangehaalde nieuwsberichten op haar website duidelijk te maken hoe zij het begrip ‘grootschaligheid’ interpreteert.

Uitgangspunt in de interpretatie van de AP is de omvang van de zorginstelling. Dit tegen de achtergrond van de wens van de Tweede Kamer om “kleinere instellingen” te ontzien van de verplichting om een FG aan te stellen. De AP is daarbij redelijkerwijs uitgegaan van een grens van 10.000 patiënten die bij een zorginstelling zijn ingeschreven² of door een zorginstelling jaarlijks worden behandeld. Overstijgt het aantal – ingeschreven of jaarlijks behandelde – patiënten bij een zorginstelling de grens van 10.000, dan beschouwt de AP dat als een grote zorginstelling. Een grens van 10.000 patiënten staat dus voor bijvoorbeeld: een huisartsenpraktijk van meer dan vijf huisartsen³ en een grote GGZ-instelling. Dit leidt er bovendien toe dat de AP de verwerkingen door zorggroepen en huisartsenposten ook beschouwt als grootschalig.

Uit het voorgaande vloeit voort dat patiënten die op een wachtlijst staan, patiënten die ‘uit zorg’ zijn en wettelijk vertegenwoordigers niet meegerekend worden bij de grens van 10.000 patiënten.⁴

De AP benadrukt dat het hier gaat om een interpretatie. Als toezichthouder kan de AP geen wetgeving opstellen die dwingend voorschrijft in welke gevallen het aanwijzen van een FG verplicht is. Dat is aan de (Europese) wetgever. Met deze interpretatie heeft de AP de praktijk duidelijkheid willen bieden over hoe zij het begrip ‘grootschaligheid’ interpreteert. Het is en blijft echter de verantwoordelijkheid van verwerkingsverantwoordelijken en verwerkers zelf om, met inachtneming van het juridische kader en op basis van de aanwezige risico’s van de verwerking, te beoordelen of zij verplicht zijn om een FG aan te stellen. De nieuwsberichten van de AP staan daarbij niet op zich. Verwerkingsverantwoordelijken en verwerkers hebben op basis van de AVG en de considerans daarbij, de Uitvoeringswet AVG, de richtlijnen van de Artikel 29-werkgroep en de interpretatie van de AP voldoende handvatten om die inschatting te kunnen maken.

Als een zorginstelling niet grootschalig gegevens verwerkt, kan het overigens nog steeds nuttig zijn om een FG aan te stellen. Een FG kan een organisatie helpen een organisatie AVG-proof in te richten. In haar nieuwsbericht van 31 mei jl. heeft de AP daarom ook andere zorgaanbieders geadviseerd om een FG aan te stellen. Een FG kan gezamenlijk met andere verwerkingsverantwoordelijken en verwerkers worden aangesteld of extern (voor een beperkt aantal uren) worden ingehuurd, zodat de organisatorische lasten beperkt kunnen blijven. Dit geldt zowel voor de vrijwillige als de verplichte FG.

¹ Kamerstukken II 2017-2018, 34 851, nr. 21.

² Dat is voornamelijk van belang bij huisartsen, om zij met inschrijvingen werken.

³ Uitgaand van een normpraktijk van 2.100 ingeschreven patiënten per 1 fte huisarts.

⁴ Zouden ook gegevens van patiënten die ‘uit zorg’ zijn meetellen, dan zouden ook kleinere instellingen al gauw onder de FG-verplichting vallen en dat was niet de bedoeling van de Tweede Kamer.

Datum
18 maart 2019

Ons kenmerk
z2019-04876

Met deze algemene toelichting hoopt de AP de meeste vragen uit uw brief van 25 februari jl. te hebben beantwoord. De AP gaat er in ieder geval van uit dat deze nadere uiteenzetting voldoende aanknopingspunten biedt om eventuele resterende vragen – die vaak betrekking hebben op concrete situaties – alsnog zelf te beantwoorden. Zo niet, dan verneem ik dat graag en kunnen we de resterende vragen wellicht tijdens een mondeling overleg bespreken.

Voor de volledigheid merk ik nog op dat de AP momenteel doende is om de eerdere nieuwsberichten nader toe te lichten door middel van FAQ's op haar website. De verwachting is dat die in het voorjaar online te raadplegen zijn. Waarschijnlijk biedt dat ook nog aanvullende informatie waarmee uw leden verder kunnen.

Bij vragen en/of opmerkingen kunt u uiteraard (telefonisch) contact met mij opnemen.

Hoogachtend,
de Autoriteit persoonsgegevens,
namens deze,

[naam]